Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tionde avdelningen)

den 25 juni 2015*

”Begäran om förhandsavgörande — Gemenskapsvarumärke — Förordning (EG) nr 207/2009 — Artikel 9.1 b — Verkningar — Rättigheter som är knutna till ett gemenskapsvarumärke — Kännetecken som är identiska eller liknar varandra — Användningsförbud — Risk för förväxling — Bedömning — Beaktande av användning av ett annat språk än ett av Europeiska unionens officiella språk”

I mål C-147/14,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Hof van beroep te Brussel (Belgien) genom beslut av den 17 mars 2014, som inkom till domstolen den 28 mars 2014, i målet

Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL

mot

AMJ Meatproducts NV,

Halalsupply NV,

meddelar

DOMSTOLEN (tionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Vajda samt domarna E. Juhász (referent) och D. Šváby,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL, genom P. Péters, advocaat,

— AMJ Meatproducts NV och Halalsupply NV, genom C. Dekoninck och K. Roox, advocaten,

— Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,

— Finlands regering, genom H. Leppo, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: nederländska.

— Europeiska kommissionen, genom F. Wilman och F. Bulst, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 9.1 b i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken (EUT L 78, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL (nedan kallad Loutfi), å ena sidan, och AMJ Meatproducts NV (nedan kallad Meatproducts) och Halalsupply NV (nedan kallad Halalsupply), å andra sidan, avseende påstått varumärkesintrång i två gemenskapsvarumärken som har registrerats av Loutfi.

Tillämpliga bestämmelser

3 Artikel 9.1 i förordning nr 207/2009 med rubriken ”Rättigheter som är knutna till ett gemenskapsvarumärke” fastställer vilka rättigheter som är knutna till att vara innehavare av ett gemenskapsvarumärke. Denna bestämmelse har följande lydelse:

”Ett gemenskapsvarumärke ger innehavaren ensamrätt. Innehavaren har rätt att förhindra tredje man som inte har hans medgivande att i näringsverksamhet använda

a) ett tecken som är identiskt med gemenskapsvarumärket för varor och tjänster som är identiska med dem för vilka gemenskapsvarumärket är registrerat,

b) ett tecken som är identiskt med eller liknar gemenskapsvarumärket om de varor eller tjänster som omfattas av varumärket är identiska med eller av liknande slag som dem som omfattas av tecknet, och detta kan leda till förväxling hos allmänheten, inbegripet risken för association mellan tecknet och varumärket,

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

4 Loutfi är innehavare av följande gemenskapsvarumärken:

— Gemenskapsvarumärke nr 8572638. Ansökan om registrering gavs in den 24 september 2009 och varumärket registrerades den 22 mars 2010 för varor som omfattas av klass 29 (däribland kött, fisk, fjäderfä och vilt), klass 30 (däribland socker, bröd, konditorivaror och honung) och klass 32 (däribland öl, mineralvatten och andra icke alkoholhaltiga drycker) i Niceöverenskommelsen om

internationell klassificering av varor och tjänster vid varumärkesregistrering av den 15 juni 1957, med ändringar och tillägg (nedan kallad Niceöverenskommelsen). Detta gemenskapsvarumärke avser nedanstående kännetecken, i färgerna rött, vitt och grönt:

— Gemenskapsvarumärke nr 10217198. Ansökan om registrering gavs in den 24 augusti 2011 och varumärket registrerades den 8 januari 2012, för varor som omfattas av klass 29 (däribland kött, fisk, fjäderfä och vilt) och klass 30 (däribland socker, bröd, konditorivaror och honung) i Niceöverenskommelsen för nedanstående kännetecken, i färgerna rött, vitt och grönt:

5 Den 3 november 2011 ansökte Meatproducts, med firman Deko Vleeswarenfabriek, om registrering av Benelux-varumärket EL BAINA för varor som omfattas av

— klass 29 i Niceöverenskommelsen (kött, köttprodukter, beredda köttprodukter, beredda fjäderfäprodukter, charkuterivaror, charkuterivaror med kött, charkuterivaror med fjäderfä, charkuterivaror med vilt, tillagade rätter med kött, fisk, fjäderfä och vilt, såvitt dessa inte ingår i andra klasser; köttextrakt; ovannämnda produkter beredda i enlighet med islamisk rätt), och

— klass 30 i Niceöverenskommelsen (beredda rätter som inte ingår i andra klasser; kaffe, te, kakao, socker, ris, tapioka, ..., mjöl, näringspreparat tillverkade av spannmål, bröd, konditorivaror och godsaker ..., ovannämnda produkter beredda i enlighet med islamisk rätt).

6 Varumärket EL BAINA registrerades den 10 februari 2012 under nummer 909776 och avser nedanstående kännetecken, utan något färgkrav (nedan kallat det aktuella kännetecknet):

7 Halalsupply har övertagit Meatproducts affärsrörelse, inklusive företagets varumärkesportfölj.

8 Loutfi väckte talan hos ordföranden för Rechtbank van koophandel te Brussel (handelsdomstol i Bryssel, Belgien) om varumärkesintrång på grundval av artikel 9.1 a och 9.1 b i förordning nr 207/2009 och yrkade bland annat att ”Deko, Halalsupply och varje innehavare av varorna [som säljs under varumärket EL BAINA], deras förpackningar och berörda handlingar, ska vid äventyr av vite förbjudas att överlåta dessa”.

9 Ansökan beviljades genom beslut av den 5 april 2012.

10 Genom beslut av den 31 juli 2012 upphävde ordföranden för Rechtbank van koophandel te Brussel, på begäran av Meatproducts och Halalsupply, de säkerhetsåtgärder som omfattades av beslutet av den 5 april 2012.

11 Loutfi överklagade beslutet av den 31 juli 2012 till Hof van beroep te Brussel (appellationsdomstol i Bryssel).

12 I sitt beslut har den hänskjutande domstolen bland annat påpekat att det aktuella kännetecknet omfattar identiska varor eller, åtminstone, varor av liknande slag som dem som omfattas av de två gemenskapsvarumärkena.

13 Den hänskjutande domstolen påpekade dessutom att varorna som saluförs såväl av Loutfi som av Meatproducts och Halalsupply är halalprodukter, beredda i enlighet med islamisk rätt och riktar sig följaktligen framför allt till en muslimsk omsättningskrets.

14 Den hänskjutande domstolen fastställde att omsättningskretsen, i detta fall, ska definieras som muslimska konsumenter med arabiskt ursprung, vilka konsumerar halallivsmedel inom Europeiska unionen och som har åtminstone grundläggande kunskaper i skriven arabiska.

15 Den hänskjutande domstolen fastslog att ordelementen EL BNINA, EL BENNA och EL BAINA, vilka är arabiska ord transkriberade till det latinska alfabetet, dominerar både i gemenskapsvarumärkena och i det aktuella kännetecknet, och att detsamma gäller orden skrivna på arabiska, även om dessa ordelement är något mindre dominerande än dem på det latinska alfabetet.

16 Den hänskjutande domstolen framhöll vidare att de arabiska ord som återges i de två gemenskapsvarumärkena och i det aktuella kännetecknet enligt det latinska och arabiska alfabetet visserligen uppvisar vissa visuella likheter, är det inte desto mindre så, att uttalet av orden på arabiska skiljer sig väsentligt från varandra, liksom betydelsen av vart och ett av orden. I detta syfte nämnde den hänskjutande domstolen att el benna, el bnina, och el baina betyder smaken, mildheten respektive synen på arabiska.

17 Med hänsyn till samtliga ovan angivna omständigheter konstaterade den hänskjutande domstolen att bedömningen av huruvida det föreligger risk för förväxling mellan de två gemenskapsvarumärkena och det aktuella kännetecknet kan skilja sig åt beroende på huruvida man vid denna bedömning ska ta hänsyn till betydelsen och uttalet av arabiska ordelement, framställt både på det latinska och arabiska alfabetet och som återfinns i vart och ett av gemenskapsvarumärkena liksom det aktuella kännetecknet.

18 Mot denna bakgrund beslutade Hof van beroep te Brussel att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Ska artikel 9.1 b i förordning nr 207/2009, med beaktande av artiklarna 21 och 22 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, tolkas så, att de behöriga domstolarna i medlemsstaterna vid bedömningen av risken för förväxling mellan ett gemenskapsvarumärke i vilket ett arabiskt ord dominerar och ett kännetecken i vilket ett annat men visuellt liknande arabiskt ord dominerar, får eller ska undersöka och ta hänsyn till skillnaderna i uttal och betydelse av dessa ord, även om arabiska inte är ett av unionens eller medlemsstaternas officiella språk?”

Prövning av tolkningsfrågan

19 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 9.1 b i förordning nr 207/2009 ska tolkas så, att betydelsen och uttalet av ett arabiskt ord skrivet på det latinska och arabiska alfabetet får eller ska beaktas vid bedömningen av risken för förväxling mellan ett gemenskapsvarumärke och ett kännetecken som omfattar varor som är identiska eller av liknande slag vilka båda domineras av dessa ord, som är visuellt lika, när omsättningskretsen för gemenskapsvarumärket och det aktuella kännetecknet har grundläggande kunskaper i skriven arabiska.

20 Domstolen erinrar inledningsvis om att förordning nr 207/2009 och särskilt dess artikel 9.1 b inte hänvisar till att användning av något särskilt språk eller alfabet ska eller inte ska beaktas för att bedöma om det föreligger risk för förväxling hos allmänheten.

21 Risken för förväxling ska bland annat bedömas utifrån hur omsättningskretsen, som ska anses bestå av en normalt informerad och skäligen uppmärksam och medveten genomsnittskonsument av dessa varor eller tjänster, uppfattar varumärket. (se, för ett liknande resonemang, dom Henkel/harmoniseringsbyrån, C-456/01 P och C-457/01 P, EU:C:2004:258, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

22 Fastställandet av omsättningskretsen och konstaterandet av huruvida de varor eller tjänster som omfattas av gemenskapsvarumärket är identiska med eller av liknande slag som dem som omfattas av det aktuella kännetecknet följer av bedömningen av de faktiska omständigheterna som den nationella domstolen måste genomföra. Den hänskjutande domstolen har, i detta fall, ansett att omsättningskretsen ska definieras som muslimska konsumenter med arabiskt ursprung, vilka

konsumerar halallivsmedel inom unionen och som har åtminstone grundläggande kunskaper i skriven arabiska. Dessutom konstaterade den, vilket framgår av punkt 12 i förevarande dom, att de varor som omfattas av de två gemenskapsvarumärkena är identiska med eller åtminstone av liknande slag som dem som omfattas av det aktuella kännetecknet.

23 Vad gäller huruvida det föreligger en risk för förväxling hos allmänheten mellan gemenskapsvarumärkena och det aktuella kännetecknet, ska det vid prövningen av huruvida det föreligger en sådan risk hos allmänheten enligt domstolens fasta praxis göras en helhetsbedömning mot bakgrund av samtliga relevanta faktorer i det enskilda fallet. Denna bedömning omfattar en jämförelse av kännetecknens visuella, fonetiska eller begreppsmässiga likheter med hänsyn särskilt till deras särskiljande och dominerande beståndsdelar. (se, för ett liknande resonemang, dom Aceites del Sur-Coosur/Koipe, C-498/07 P, EU:C:2009:503, punkterna 59 och 60, liksom XXXLutz Marken/harmoniseringsbyrån, C-306/11 P, EU:C:2012:401, punkt 39).

24 I detta fall har den hänskjutande domstolen konstaterat att ordelementen EL BNINA, EL BENNA och EL BAINA är dominerande såväl i de två gemenskapsvarumärkena som i det aktuella kännetecknet, och att detsamma gäller, om än i mindre utsträckning, när orden är skrivna på arabiska. Den hänskjutande domstolen konstaterade också att dessa ordelement visserligen uppvisar vissa likheter i visuellt hänseende, men att de inte desto mindre skiljer sig väsentligt från varandra i uttal och betydelse, vilket enligt den hänskjutande domstolen följer av de ingivna yttrandena av Meatproducts och Halalsupply.

25 Det följer av vad som angetts ovan att skillnaderna i fonetiskt och begreppsmässigt hänseende ska beaktas. I annat fall skulle bedömningen av risken för förväxling bli ofullständig och helhetsintrycket som gemenskapsvarumärkena och det aktuella kännetecknet ger hos omsättningskretsen följaktligen inte kunna beaktas.

26 Tolkningsfrågan ska således besvaras enligt följande: Artikel 9.1 b i förordning nr 207/2009 ska tolkas så, att betydelsen och uttalet av ett arabiskt ord skrivet på det latinska och arabiska alfabetet ska beaktas vid bedömningen av risken för förväxling mellan ett gemenskapsvarumärke och ett kännetecken som omfattar varor som är identiska eller av liknande slag, vilka båda domineras av dessa ord som är visuellt lika, när omsättningskretsen för gemenskapsvarumärket och det aktuella kännetecknet har grundläggande kunskaper i skriven arabiska.

27 Eftersom svaret på tolkningsfrågan kan härledas från lydelsen i förordning nr 207/2009 och domstolens praxis på området, finns det ingen anledning att pröva huruvida Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har någon betydelse för svaret på denna fråga.

Rättegångskostnader

28 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tionde avdelningen) följande:

Artikel 9.1 b i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken ska tolkas så, att betydelsen och uttalet av ett arabiskt ord skrivet på det latinska och arabiska alfabetet ska beaktas vid bedömningen av risken för förväxling mellan ett gemenskapsvarumärke och ett kännetecken som omfattar varor som är identiska eller av liknande slag, vilka båda domineras av dessa ord som är visuellt lika, när omsättningskretsen för gemenskapsvarumärket och det aktuella kännetecknet har grundläggande kunskaper i skriven arabiska.

Underskrifter